

14 Samengevoegde vragen van

- Jan Bertels aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "De re-integratie van langdurig zieken" (55001640C)
- Ludivine Dedonder aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "Het re-integratietraject" (55001699C)

14 Questions jointes de

- Jan Bertels à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "La réinsertion des malades de longue durée" (55001640C)
- Ludivine Dedonder à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Le parcours de réintégration" (55001699C)

14.01 Jan Bertels (sp.a): Mevrouw de minister, u hebt een paar uur geleden toegezegd om de tabellen inzake de langdurig zieken ter beschikking te stellen. Ik neem aan dat die tabellen ter beschikking van het secretariaat gesteld worden, zodat alle leden die kunnen inzien?

14.02 Minister Maggie De Block: Inderdaad.

14.03 Jan Bertels (sp.a): Perfect. Daarnet was het niet duidelijk of die tabellen voor het individuele lid of voor de hele commissie ter beschikking worden gesteld.

Voor u uit uw krammen schiet, zeg ik u dat ik de twee trajecten ken. Enerzijds zijn er de maatregelen via de ziekenfondsen en de verzekeringsinstellingen – dat is het eerste traject – om de re-integratie van invalide en arbeidsongeschikte werknemers te ondersteunen. De cijfers inzake arbeidsongeschiktheid en invaliditeit bij het RIZIV gaan inderdaad de hoogte in; er zijn er nu 450.000 of iets meer.

Anderzijds moet ook de werkgever maatregelen nemen – dat is het tweede traject – op basis van de welzijnscode, met het oog op de re-integratie van zieke werknemers die opnieuw aan de slag gaan. Er zijn verschillende mogelijkheden. Maar de cijfers die genoteerd worden, wijzen erop dat een en ander niet echt een groot succes is. Ik zal niet beginnen over beslissingen voor het traject C of beslissingen voor het traject D, dat is iets voor uw collega, minister Muylle. Maar globaal re-integreren blijkt erg weinig werknemers effectief; 22 %, zeggen de cijfers. De meesten krijgen zelfs een ontslag om medische redenen, wegens medische overmacht, iets wat deels in het arbeidsrecht geregeld wordt.

Mevrouw de minister, het unaniem advies nr. 2099 van de NAR, dat dateert van vorig jaar, waarin een evaluatie is gemaakt van het re-integratietraject, en van de twee verschillende sporen, is u ongetwijfeld bekend. Daarin doet hij ook een aantal voorstellen en over die voorstellen wil ik het hebben.

De twee sporen zouden leiden tot echte re-integratie en niet verworden tot een ontslagmachine.

De maatregelen voldoen echter niet. In dat advies van de NAR staan een aantal aanbevelingen ter verbetering, bijvoorbeeld inzake de erkenning van burn-out. Dat geldt ook voor de ziekteverzekering. Er zijn aanbevelingen inzake de afstemming van de regels van de ziekte- en invaliditeitsverzekering en die van de welzijnscode. Er zijn ook aanbevelingen inzake de cumul van het loon dat een werknemer

14.03 Jan Bertels (sp.a): Les chiffres en matière d'incapacité de travail disponibles auprès des mutuelles et à l'INAMI ne cessent de croître. Des mesures obligeant l'employeur à fournir un emploi aux travailleurs malades qui reviennent de congé maladie ont été prises. Mais en pratique ce système ne fonctionne pas très bien. 22 % seulement des malades de longue durée seraient réintégrés. La plupart sont licenciés pour raisons médicales.

Un avis rendu par le CNT l'an dernier contient une série de recommandations qui apportent certaines améliorations, entre autres en matière de reconnaissance du burn-out, d'harmonisation des règles pour les trajets de réintégration applicables aux mutuelles et aux employeurs, et en matière de cumul du salaire perçu par le travail réintégré.

Quel jugement la ministre porte-t-elle sur ces recommandations? Prendra-t-elle des mesures additionnelles?

ontvangt die poogt te integreren. Die kan zijn loon cumuleren met zijn ziekte-uitkering.

Wat is uw mening daarover en zult u werken aan bijkomende maatregelen om de huidige wetgeving te verbeteren, onder meer op basis van het unaniem advies nr. 2099 van de NAR? Of misschien plant u nog andere maatregelen?

14.04 Ludivine Dedonder (PS): Madame la ministre, depuis 2016, le travailleur souffrant d'une maladie de longue durée peut effectuer un parcours de réintégration si la demande est faite soit par le médecin conseil, soit par l'employeur, soit par l'employé. Selon des statistiques compilées par le syndicat chrétien, la Belgique compte environ 415 000 personnes souffrant d'une maladie de longue durée. D'après les calculs du syndicat pour 2017, 2018 et le premier semestre de cette année, au moins 52 293 personnes ont entamé un parcours de réintégration et 67 % d'entre elles ont été licenciées. Un cinquième de ces travailleurs a repris le travail, tandis qu'environ 11 % sont toujours en attente.

Pouvez-me confirmer les chiffres du syndicat chrétien? Combien de personnes ont entamé un parcours de réintégration? Combien de personnes ont été licenciées à la suite de ce parcours? Combien de personnes ont repris le travail? Si ces chiffres sont confirmés, quelle est la position du gouvernement face à cet échec? Ne faudrait-il pas davantage encourager les employeurs à prévoir des postes de travail adaptés ou toute autre mesure favorisant réellement la réintégration?

14.05 Minister **Maggie De Block:** Collega's, de cijfers waarnaar u verwijst, gaan specifiek over het re-integratietraject in een bedrijf. De begeleiding van de arbeidsongeschikte werknemer door de preventiediensten wordt inderdaad geregeld door de wet betreffende het welzijn op het werk en was de bevoegdheid van voormalig minister Peeters, daarna voormalig minister Beke en nu minister Muylle.

De berichtgeving rond de re-integratietrajecten is, op zijn zachtst gezegd, nogal uiteenlopend en ook wat ongenueanceerd. Het ACV spreekt over een onslagmachine en raadt in zijn ledentijdschrift – ik heb dat via een gunstige wind gekregen, want ik ben daar geen lid van en ik neem aan u ook niet – zijn leden echt af om zich nog maar te laten contacteren of zich door de bedrijfsarts te laten begeleiden. Als de betrokken werknemer zich niet kan herpakken en langer dan zes maanden tot een jaar ziek blijft, dan volgt meestal een ontslag om medische redenen. Het VBO zegt dat er een succesgraad is van 80 % van de re-integratietrajecten. De verdeeldheid komt ook duidelijk naar voren in het advies van de NAR, waarnaar u verwijst. De waarheid zal ergens in het midden liggen, maar om die te kennen, moeten we de cijfers nog grondiger analyseren.

L'objectif des trajets devrait être au cœur du message: donner une

14.04 Ludivine Dedonder (PS): Sinds 2016 kan een langdurig zieke op vraag van de adviserend arts of van de werkgever of op eigen initiatief een re-integratietraject volgen. Volgens de christelijke vakbond zouden er 415 000 langdurig zieken zijn. Van de 52 293 personen die in 2017 en 2018 en tijdens het eerste halfjaar van 2019 aan een re-integratietraject zijn begonnen, is 67 % ontslagen, heeft een vijfde het werk hervat en wacht 11 % op een beslissing.

Kunt u al die cijfers bevestigen? Zo ja, wat is het standpunt van de regering ten opzichte van dat mislukt beleid? Zouden we de werkgevers er niet moeten toe aanzetten de werkplek aan te passen of andere maatregelen te nemen om de re-integratie te vergemakkelijken?

14.05 Maggie De Block, ministre: Les chiffres concernent le trajet de réintégration au sein d'une entreprise. Il s'agit d'une matière ressortissant à la ministre de l'Emploi. Il a été communiqué à ce sujet de façon très peu nuancée. La CSC parle d'une "machine à licencier" et déconseille à ses membres de se faire accompagner par le médecin du travail. La plupart du temps, un travailleur qui reste malade durant plus de six mois se fait ensuite licencier pour raisons médicales. La FEB parle d'un taux de réussite de 80 % des trajets de réintégration. La vérité se situe probablement quelque part au milieu, mais pour l'établir, il convient d'analyser les chiffres de manière plus approfondie.

De kern van de boodschap zou

chance aux personnes concernées de reprendre le fil. La réintégration de malades de longue durée constitue une réforme importante tant dans l'intérêt du travailleur malade de longue durée que de l'employeur.

Wij krijgen heel veel positieve reacties van langdurig zieke werknemers die zeiden dat ze zich compleet sociaal geïsoleerd voelden, dat ze niet dachten ooit nog iets te kunnen betekenen, dat ze nu het werk hebben hervat en dat dat voor hen heel waardevol is. Dat zijn de meest gemotiveerde werknemers op de werkvloer. Ik heb ook projecten bezocht voor werknemers met mentale stoornissen. Ze zijn het meeste gemotiveerd om opnieuw aan het werk te gaan. Spijtig genoeg zijn er ook werknemers waarvoor geen aangepast werk mogelijk is.

De hervorming komt eigenlijk jaren te laat. Dat beseffen wij. Inderdaad, de Scandinavische landen begonnen met zo'n systeem tien jaar voor ons. Wij haalden onze inspiratie inderdaad uit onder andere een Noorse maatregel.

Het succes van de maatregel hangt natuurlijk ook af van de constructieve samenwerking met alle betrokken partijen.

Dès lors, ce genre de communication de mauvais aloi me dérange car elle oppose l'employeur au travailleur, alors qu'il s'agit justement de leur permettre de trouver une solution ensemble.

Ik herhaal dat de echo's op het terrein positief zijn. Dat wordt ook weerspiegeld in de cijfers die de ziekenfondsen aanleveren. Die cijfers hebben wel op zich laten wachten.

Het aantal arbeidsongeschikte werknemers met een toegelaten activiteit stijgt. In 2014 waren er 35.989 arbeidsongeschikte werknemers die gedeeltelijk aan de slag waren. In 2018 waren er dat bijna 60.000, wat een stijging met ongeveer 65 % was. Wij zien dus dat men op dat vlak elkaar begint te vinden.

Het gaat ook om trajecten en een begeleiding op maat. Dat betekent dat ter zake expertise moet worden opgebouwd en dat moet worden samengewerkt, zeker in dialoog met de werkgeversorganisaties en de werknemersorganisaties.

De analyse van de NAR laat ook toe een aantal aanpassingen aan de regelgeving te doen. Het gaat naar mijn oordeel om interessante aanbevelingen. Daarvan kan de volgende regering eventueel werk maken.

Er is dus al een heel to-dolijstje vanuit deze commissie voor de eventuele volgende regering.

14.06 **Jan Bertels** (sp.a): Ik neem aan dat u er toch van uitgaat dat er ooit nog een federale regering komt, mevrouw de minister, want u spreekt over een eventuele volgende regering. Wij leven nu eenmaal

moeten zijn dat we de langdurig zieken een kans moeten geven om opnieuw aan het werk te gaan. Hun re-integratie is in hun eigen belang en in het belang van de werkgevers.

Nous recueillons énormément de commentaires positifs de la part de travailleurs malades de longue durée qui ont repris leur activité professionnelle grâce à cette mesure. Il reste malheureusement des travailleurs qui ne sont pas capables d'exercer un travail adapté.

En réalité, cette réforme est intervenue beaucoup trop tardivement. De plus, le succès de la mesure dépend de la coopération constructive entre les différentes parties concernées.

In deze ongenueanceerde berichtgeving worden de werkgever en de werknemer tegenover elkaar geplaatst, terwijl het net de bedoeling is dat ze samen een oplossing vinden.

Les échos réverbérés par le terrain sont positifs et ils sont corroborés par les chiffres des mutualités. Entre 2014 et 2018, le nombre de travailleurs en incapacité de travail exerçant une activité autorisée a augmenté de pas moins de 65 %.

Les trajets de réintégration et l'accompagnement sont taillés sur mesure et cela signifie qu'il faut développer l'expertise dans ce domaine en dialoguant avec les organisations patronales et syndicales. La réglementation peut être ajustée sur la base des résultats de l'analyse. Les recommandations me paraissent intéressantes et le prochain gouvernement pourra les mettre en oeuvre.

in een federale staat.

14.07 Minister **Maggie De Block**: (...)

14.08 **Jan Bertels** (sp.a): Ik herinner mij dat ook nog, maar de bedoeling is wel dat wij een federale regering vormen, zodat wij ons land kunnen besturen. Dat is even een persoonlijke bedenking. Wij moeten het land besturen voor de burgers van ons land. De politici moeten dat maar mee in overweging nemen.

Ik wil graag drie zaken opmerken, mevrouw de minister.

Ten eerste, u hebt waarschijnlijk ook gehoord dat er onlangs een studiedag van het ACV was – ik ben ook geen ACV-lid, maar dat maakt niet uit – omtrent de materie in Antwerpen. Het onderwerp leeft dus wel.

Ten tweede, de re-integratie in het professionele leven mag voor mij heel breed worden bekeken. Dat hoeft daarom niet per se re-integratie in de oude job te zijn. Iemand's professioneel leven is inderdaad belangrijk, want werk is niet alleen een bron van inkomen, maar ook van sociale contacten en beleving. Vandaar trouwens ons pleidooi voor werkbaar werk. Re-integratie is daarbij belangrijk.

Ten derde, de aanbevelingen van de NAR met betrekking tot de ziekte- en invaliditeitsverzekering – u bent er niet concreet op ingegaan, maar dat zullen wij dan doen als er een nieuwe regering is – zijn wel interessant en wij moeten daarmee aan de slag. Ik laat even buiten beschouwing dat er een brug moet worden gemaakt met de welzijnscode. Het zou dus niet slecht zijn – ik hoop dat u daarin ook proactief optreedt – dat wij proactief een aantal voorbereidingen treffen om de goede aanbevelingen ter verfijning en aanpassing, zoals u ze noemt, snel in de praktijk te kunnen brengen en er op het terrein mee aan de slag te kunnen gaan, als de mogelijkheid daartoe bestaat.

14.09 **Ludivine Dedonder** (PS): Je n'ai pas très bien compris les chiffres. Le syndicat évoque des chiffres qui, selon vous, ne sont pas justes. Par après, vous avez communiqué d'autres chiffres et je ne sais plus ce qu'il en est.

14.10 **Maggie De Block**, ministre: Les chiffres du syndicat sont totalement différents de ceux des employeurs. Cela va dans tous les sens.

14.11 **Ludivine Dedonder** (PS): Et pour ce qui concerne ceux que vous nous communiquez, comme le chiffre de 35 989 temps partiels?

14.12 **Maggie De Block**, ministre: C'est le chiffre relatif au nombre de personnes percevant une indemnité de maladie qui ont repris leur activité. Ce chiffre provient des mutualités.

14.13 **Ludivine Dedonder** (PS): Il est vrai qu'il est parfois difficile de trouver un poste adapté mais si l'on reprend les chiffres que j'ai évoqués tout à l'heure, c'est plus qu'impossible puisque cela concerne 67 % selon ces sources-là. C'est fort inquiétant et c'est la raison pour

14.08 **Jan Bertels** (sp.a): La ministre sait probablement que la CSC a consacré une journée d'étude à cette matière. C'est donc un thème actuel. Il convient d'interpréter le terme réintégration de manière très large. La personne ne doit pas nécessairement retrouver son ancien emploi. Le travail est davantage qu'une source de revenus, il permet également les contacts sociaux et l'expérience. C'est pourquoi il importe que ce travail soit soutenable.

Les recommandations du CNT sur l'assurance maladie-invalidité sont intéressantes et nous devons nous en inspirer pour nous mettre au travail.

14.09 **Ludivine Dedonder** (PS): Het is mij niet duidelijk. Zijn de cijfers van de vakbond niet juist volgens u?

14.10 Minister **Maggie De Block**: Het zijn heel andere cijfers dan die van de werkgevers.

14.11 **Ludivine Dedonder** (PS): Waar komt het door u aangehaalde cijfer van 35.989 deeltijdwerkers vandaan?

14.12 Minister **Maggie De Block**: Van de ziekenfondsen.

14.13 **Ludivine Dedonder** (PS): Aangepast werk vinden is soms moeilijk, maar volgens sommige bronnen raakt het probleem 67 %

laquelle je parlais d'échec. Je peux bien entendre qu'il faut relativiser. Mais effectivement, il y a lieu de revoir certaines choses afin que ce trajet d'intégration soit une réussite dans les deux chefs, à la fois pour le travailleur et pour l'employeur. Je vous remercie.

van de werknemers. Dat is erg verontrustend. Het re-integratietraject moet verbeterd worden zodat het zowel voor de werknemer als voor de werkgever een positieve ervaring wordt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.